

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 1 februari 1935 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i förordningen om erkända arbetslöshetskassor.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 67, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Spångberg m. fl.* hemställt, att riksdagen måtte besluta, att sista stycket i 15 § förordningen om erkända arbetslöshetskassor skall utgå.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

15 § Kungl. förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor har följande lydelse:

Till den, som frivilligt utan giltig anledning lämnat sitt arbete eller på grund av otillbörligt uppförande skilts från arbetet eller avvisat erbjudet lämpligt arbete, må understöd icke utgivas för de fyra närmast följande veckorna efter det sådant förhållande inträffat.

Erbjudet arbete skall anses lämpligt under förutsättning,

att det motsvarar arbetarens krafter och färdigheter,

att det är förenat med avlöning, som prövas vara skälig i förhållande till i arbetsorten förekommande avlöning för sådant arbete,

att det icke hänför sig till arbetsplats, där arbetskonflikt råder, samt

att icke heller eljest särskilda omständigheter föreligga med hänsyn till sökandens personliga förhållanden eller arbetets natur.

Vad sålunda stadgats angående arbetskonflikt skall icke äga avseende å konflikt, som befunnits strida mot kollektivavtal eller lagen om kollektivavtal eller av tillsynsmyndigheten förklarats eljest vara av den särskilda beskaffenhet, att skälig anledning till arbetsvägran icke förelegat; dock att inom område, där kollektivavtal gäller, sådan förklaring skall äga giltighet allenast för tid intill dess arbetsdomstolen eller, där enligt avtal tvisten må hänskjutas till skiljemän, dessa meddelat beslut angående konflikten.

I 1932 års utredning, som verkställdes av särskilt tillkallade sakkunniga och som innefattade en överarbetning av 1926 års arbetslöshetssakkunnigas betänkande och förslag angående arbetslöshetsförsäkring, arbetsförmedling och reservarbeten (statens offentliga utredningar 1928:9), föreslogs i 15 § av utkast till förordning om erkända arbetslöshetskassor, att erbjudet arbete skulle anses lämpligt under förutsättning, bland annat, att det icke hänförde sig till arbetsplats, där konflikt rådde. I ett sista stycke i samma paragraf tillades, att vad sålunda stadgats angående arbetskonflikt icke skulle äga avseende å konflikt, som befunnits strida mot kollektivavtal eller lagen om kol-

lektivavtal eller av tillsynsmyndigheten förklarats eljest vara av den särskilda beskaffenhet, att skäligen anledning till arbetsvägran icke förelegat.

I proposition nr 209 till 1933 års riksdag framlades förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor, däri sista stycket av 15 § givits den lydelse, som stadgandet har i nu gällande förordning. Till den i 1932 års utredning föreslagna lydelsen hade sålunda lagts bestämmelse, att tillsynsmyndighetens beslut i vissa angivna fall skulle äga allenast provisorisk karaktär.

Föredragande departementschefen, statsrådet Möller, anförde i propositionen, bland annat, att det måste anses vara ett uppenbart samhällsintresse, att avtalsstridiga konflikter och rena okynneskonflikter icke skulle behöva respekteras, utan att hänvisning av arbetskraft skulle kunna ske till arbetsplats, där sådan konflikt påginge, med skyldighet för den hänvisade att antaga arbetet vid risk av förlust av varje understöd, vari inginge allmänna medel.

I en motion, II:496, framlade herr Spångberg m. fl. förslag till lag om arbetslöshetsförsäkring, enligt vilken lag (5 §) erbjudet arbete skulle anses lämpligt allenast under förutsättning, bland annat, att det icke hänförde sig till arbetsplats, där arbetskonflikt påginge. Något undantag från sistnämnda bestämmelse skulle icke stadgas.

Särskilda utskottet godkände i utlåtande nr 18 det i propositionen framlagda förslaget i det hänseende varom nu är fråga.

Frågan om antagande av förordning om erkända arbetslöshetskassor förföll emellertid, genom skiljaktiga beslut i kamrarna, för 1933 års riksdag.

Vid 1934 års riksdag framlades i proposition nr 38 förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor, däri 15 § i den del, varom nu är fråga, hade samma lydelse som i propositionen 209/1933.

I en motion, II:537, framlade herr Spångberg m. fl. förslag till bestämmelser av samma innehåll, som, enligt vad ovan angivits, föreslagits i motionen II:496 vid 1933 års riksdag.

Andra lagutskottet tillstyrkte i utlåtande nr 37 i nu förevarande avseende propositionen oförändrad.

Utskottets förslag härutinnan bifölls av riksdagen.

Utskottet. Motionärerna hava enligt utskottets åsikt icke förebragt något skäl, som bör föranleda riksdagen att i det hänseende, varom i motionen är fråga, göra ändring i den förra året antagna förordningen om erkända arbetslöshetskassor.

Utskottet får fördenskull hemställa,

att förevarande motion, II:67, icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 30 januari 1935.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, Bagge, Hagman, Gustaf Tamm, P. Sandström, Norman, Knut Petersson* och *Forsslund*;

från andra kammaren: herrar *Österström**, *Magnusson i Kalmar**, *Linnér**, *Petersson i Lerbäcksyn*, *Olovson i Västerås** och *Hansson i Trollhättan*, fru *Nordgren* samt herr *Johansson i Tväråselet*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.